CHECKLISTA

Checklista – har du faktiskt en strategi?

15 snabba frågor för att testa om det ni kallar strategi håller för Rumelts kärna, eller om det egentligen bara är en välformulerad önskelista.

Den här checklistan är tänkt att användas på ett befintligt strategidokument, en presentation, eller en plan — läs igenom den med dokumentet framför dig och räkna hur många frågor ni faktiskt kan svara ja på. Bygger vidare på kärnan från Vad är egentligen en strategi? (https://terbis.se/sv/articles/vad-ar-egentligen-en-strategi) och Från vision till fördelar (https://terbis.se/sv/articles/fran-vision-till-fordelar).

DIAGNOS

- [ ] Kan vi i en enda mening säga vad det största hindret är — specifikt, inte generellt?
- [ ] Är diagnosen baserad på vad som faktiskt observerats, inte bara en allmän beskrivning av "marknadsläget" eller "konkurrensen"?
- [ ] Har vi uteslutit alternativa förklaringar, eller har vi bara valt den första förklaring som kändes rimlig?
- [ ] Skulle en person utanför ledningsgruppen, som läser diagnosen, förstå exakt vad som står i vägen — utan att vi behöver förklara muntligt?

STYRANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

- [ ] Utesluter vår styrande princip faktiskt några handlingsalternativ, eller tillåter den i praktiken allt?
- [ ] Kan vi peka på minst ett tänkbart initiativ vi medvetet valt bort på grund av den styrande principen?
- [ ] Är principen konkret nog att en medarbetare kan använda den för att fatta ett beslut utan att fråga ledningen först?
- [ ] Har vi undvikit att formulera den styrande principen som ett mål ("bli marknadsledande") istället för en riktning ("koncentrera investeringar till X snarare än Y")?

SAMMANHÄNGANDE HANDLING

- [ ] Förstärker våra planerade initiativ varandra, eller skulle de fungera lika bra var för sig?
- [ ] Finns det en tydlig ordning mellan handlingarna (vad måste ske före vad), eller är det en lista utan inbördes beroenden?
- [ ] Har vi allokerat faktiska resurser (tid, budget, personer) till handlingarna, inte bara skrivit att de ska göras?
- [ ] Om vi tog bort en av handlingarna, skulle de andra tappa en stor del av sin verkan? (Om svaret är nej, är handlingarna troligen inte tillräckligt sammanhängande.)

VANLIGA FÄLLOR ATT KONTROLLERA

- [ ] Flum-testet: går det att översätta varje mening i strategin till enkel vardagssvenska utan att den blir tom eller självklar?
- [ ] Målförväxlingstestet: har vi separerat vad vi vill uppnå (mål) från hur vi tar oss dit (strategi) — eller är dokumentet bara en lista med mål?

- [ ] Prioriteringstestet: om två initiativ i planen konkurrerar om samma begränsade resurs, vet vi vilket som vinner — eller skulle det bli en ny diskussion varje gång?

OM VISIONEN GER FLERA FÖRDELAR

- [ ] Har vi namngett de specifika konkurrensfördelar visionen kräver — inte fler än en handfull?
- [ ] Har varje fördel sin egen diagnos, styrande förutsättning och sammanhängande handling — eller delar de en gemensam, generell beskrivning?

Hur läser man resultatet?

Det här är inte ett poängsystem att ta alltför bokstavligt, men som riktmärke: 11 av 15 eller fler — strategin håller troligen för Rumelts kärna. 6–10 — grundstrukturen finns, men diagnosen eller den styrande principen behöver skärpas innan handlingarna spikas. Under 6 — det som finns är sannolikt en vision eller en önskelista snarare än en strategi; värt att gå tillbaka till artikel 1 och börja om från diagnosen.